

81280

Ik ben dol op vrouwen, die hun gevoelens de vrije loop laten. Maar het moet natuurlijk toch een beetje overwogen gebeuren. Mijn bezwaar was en is, dat als mevrouw Lizzy Sara May de zaak zo belangrijk vindt, het beter is een motie tevoren aan te kondigen. Het is niet verstandig op de valreep te vragen even de wereldpolitiek te behandelen. En daarom blijf ik er voor - maar ja, wie ben ik tenslotte? - om met een beetje overleg een beter en minder lawaaierig resultaat te bereiken.

Voor de rest verwijs ik naar de tweede alinea van artikel 10 van het Huishoudelijk Reglement:

"Omtrent andere onderwerpen dan vermeld op de agenda - eventueel aangevuld overeenkomstig het in de vorige alinea bepaalde - kunnen geen rechtsgeldige besluiten worden genomen, tenzij de vergadering bij meerderheid van tenminste 2/3 der aanwezige leden de behandeling van een onderwerp spoedeisend verklaart."

Dick Houwaart.

II. AUTEURSROYALTIES TONEEL.

1.

Het is al vele jaren het algemeen gevoelen van toneelschrijvers dat de vergoeding voor hun werkzaamheden en rechten (honoraria en royalties), met name bij het gesubsidieerd toneel, sterk teruglopen, niet alleen inflatoir, maar ook structureel. Dit gevoelen werd in het rapport "Excellentie, ik word begapt", opgesteld door Ernst van Altena en door de VvL-Vakbond van Schrijvers overgenomen, in bedragen en grafieken ondersteund: toneelschrijvers verwijderden zich in sneltreinvaart van een redelijk te achten bestaans-minimum, en in hun spoor trekken ze vertalers met zich mee.

Naar aanleiding van het rapport "Excellentie, ik word begapt" wendde de Minister van CRM zich op 14 december 1976 tot de Raad voor de Kunst met het verzoek terzake van de royalties een advies uit te brengen.

De Raad voor de Kunst besloot tot instelling van een speciale werkgroep waarvan deel uitmaakten: Kees Holierhoek (als auteur), Gerrit Korthals Altes (als directeur van het Publiektheater) en Peter Schreiber (als adjunct-directeur van het Nederlands Centrum voor Amateurtoneel). CRM-waarnemer was mevrouw Ellen Fernhout. Als secretaris fungeerde mevrouw M.I. Rinnoy Kan-hoek van de Raad voor de Kunst. Op 22 juni 1979 werd aan de Minister van CRM het advies van de werkgroep aangeboden, zijnde een rapport met de titel "Auteursroyalties Toneel."

Zowel de afdelingen Toneel en Letteren van de Raad voor de Kunst, als de commissie Jeugdtheater en de Dagelijkse Raad stemden met het advies in, waardoor het het karakter kreeg van een advies van de Raad voor de Kunst.

Thans is het wachten op nadere maatregelen ten aanzien van de adviezen van de zijde van betrokkenen en belanghebbenden, te weten CRM, de VvL/VvS en de Vereniging van Nederlandse Toneelgezelschappen.

2.

De inhoud van het rapport "Auteursroyalties Toneel" kan als volgt samengevat worden:

De toneelschrijver ontvangt in de regel 10% van de recette. Echter: subsidies van hogere en lagere overheden houden de kosten van entreebewijzen - en daarmee de recette - op een kunstmatig laag niveau. Hoezeer dit als cultuurbeleid ook gewaardeerd moet worden, in feite wordt de toneelschrijver er direkt de dupe van. De subsidies worden namelijk niet als "inkomsten op een voorstelling" (recette) in de afrekening met de auteur betrokken. Hij krijgt nog steeds zijn 10%, maar wel 10% van een - in reële zin - steeds lager bedrag.

Dit probleem speelt ook internationaal: in alle landen waar toneel gesubsidieerd wordt. Daar zijn onderscheiden pogingen gedaan het onbedoelde onrecht dat voor auteurs uit subsidiëring resulteert, ongedaan te maken, resp. te verzachten, door het treffen van correctie-maatregelen.

NC
EG
546
515
312 3
314
D3
D8

De werkgroep is bij het bepalen en bepleiten van een correctie-maatregel uitgegaan van de vijf mogelijkheden, opgesomd in de zgn. Boedapest-verklaring (dd. 16-17 december 1976) van de werkgroep van de Internationale Raad van Dramatische Auteurs (CIAD) binnen de Internationale Federatie van Auteursrechtenorganisaties (CISAC).

Deze CIAD-werkgroep deed - ter keuze - vijf aanbevelingen om het ongewenste neven-effect van subsidiëring te corrigeren:

- A. de vergoeding voor auteursrechten dient berekend te worden op basis van het thans gebruikelijke percentage van de recette, waarbij deze als volgt wordt samengesteld:
 - 1) alle bedragen die als vergoeding voor plaatsbewijzen, ook in de vorm van abonnementsgelden, al of niet via de kassa ontvangen worden;
 - 2) alle subsidies van de staat, de lagere overheden en/of privaatrechtelijke organisaties, bedoeld voor de totstandkoming en voortzetting van de opvoeringen.
- B. voor alle gesubsidieerde voorstellingen wordt een toeslag vastgesteld in de vorm van een hoger percentage aan auteursrechten van de recette dan nu gebruikelijk is (dus bijv. 15% i.p.v. 10%).
- C. een bepaald percentage van het aan het toneel uit te betalen subsidie wordt door de subsidiënt ingehouden, teneinde dit ingehouden bedrag als schadevergoeding voor te lage rechtenopbrengsten rechtstreeks ter beschikking te stellen aan alle auteurs van wie in het desbetreffende subsidiejaar werk gespeeld is.
- D. per bezette plaats - onafhankelijk van de prijs van het entreebiljet, en zelfs als het een vrijplaats betreft - wordt aan de auteur een vast (geïndexeerd) bedrag gegarandeerd, mogelijk gerelateerd aan het artistieke budget van het toneelgezelschap.
- E. in de exploitatiecontracten terzake van een toneelstuk wordt een minimum-opbrengst vastgelegd, al naar gelang de capaciteit van de te bespelen theaters: de auteursrechten zullen nooit lager dan dit minimum-bedrag kunnen uitkomen, wel hoger.

3.

De werkgroep heeft deze vijf mogelijkheden tot correctie aan een kritisch en praktisch onderzoek onderworpen. Voor deze evaluaties moge ik verwijzen naar het rapport.

De konklusie luidt dat twee van deze vijf opties, mede gelot op de Nederlandse situatie en het wenselijk geachte effect, door de werkgroep positief worden beoordeeld, te weten:

- a. de regeling waarin de subsidiënt een bedrag van de subsidie inhoudt ter verdeling, naar rato van het aantal bezoekers, onder auteurs wier werk gespeeld is;
- b. de regeling waarbij wordt uitgegaan van een vast (geïndexeerd) bedrag per bezette plaats. Hieraan is door de werkgroep een thans in West-Duitsland bestaande percentage-regeling toegevoegd: het totaal uit te keren bedrag mag niet lager liggen dan een vastgesteld minimum-percentage (bijv. 12%) van de recette en niet hoger dan een maximum-percentage (bijv. 18%).

Ten aanzien van deze twee regelingen zijn rekenvoorbeelden in het rapport opgenomen, uitgaande van vooralsnog fictieve percentages en bedragen.

Aan het slot van het rapport spreekt de werkgroep een lichte voorkeur uit voor laatstgenoemde regeling: een vast (geïndexeerd) bedrag per bezette plaats, met een minimum en maximum-percentage-regeling.

4.

De werkgroep heeft zich onthouden van een advies terzake van concrete percentages en bedragen. Deze invulling van het advies dient tot stand te komen in onderhandelingen tussen de drie belangrijkste partijen: de VvL/VvS, CRM en de Vereniging van Nederlandse Toneelgezelschappen (VNT).

Uitsluitend ten behoeve van de rekenvoorbeelden is uitgegaan van een fictief

percentage aan in te houden subsidie van 1% en een bedrag per bezette plaats van f 1,50.

5.

De opdracht, aan de werkgroep gegeven, betref de royalties, de auteursrechten. Slechts zijdelings is door de werkgroep aandacht besteed aan die andere bron van auteurs-inkomsten: de opdrachthonoraria.

Ongeveer te zelfder tijd is door een andere werkgroep een rapport gepubliceerd onder de titel "Nederlandstalige Toneelcultuur" dat zich in hoofdzaak met de honorarium-problematiek bezig houdt.

Met enig ongeduld wacht ik op praktische resultaten van beide uitgebrachte adviezen.

Leiderdorp, 23 december 1979.

Kees Holierhoek.

12. AAN DE LEDEN VAN DE VVL.

"GEEN VOGEL KAN VAN LOUTER FLUITEN LEVEN"

Eerste regel van P.C. Boutens' plaquette-spreuk voor BUMA

"IN NEDERLAND VERDIENT EEN SCHRIJVER MINDER DAN EEN KRUIER"

Uitspraak van Marcellus Emants.

Geachte kollega,

Het zal u bekend zijn dat de VvL/Vakbond van Schrijvers in 1980 zijn 75-jarig bestaan verwacht te vieren. Ter ere van deze gelegenheid heeft het bestuur o.a. besloten om in het najaar van 1980 een jubileum-uitgave te laten verschijnen, waarvoor een redactiecommissie werd benoemd bestaande uit Jacoba Eggink, Gerrit Borgers, Dick Houwaart en ondergetekende.

De redactiecommissie stelt zich voor een aantal mensen uit te nodigen tot het schrijven van schetsen van de geschiedenis van de vereniging, van zaken die verworven zijn en van de verlangens (of zijn het eisen?) die hopelijk in de toekomst verwezenlijkt zullen worden.

Het zal u eveneens bekend zijn, dat de activiteiten van de vereniging zich voornamelijk richten op de verbetering van de maatschappelijke positie van de letterkundigen, en de jubileum-uitgave wil hierover een breed publiek gaan informeren. Het zou daarom goed zijn wanneer zoveel mogelijk leden - beter nog: wanneer alle leden - een bijdrage zouden leveren.

In dit verband verzoeken wij u vriendelijk om een uiterst korte bijdrage te schrijven - van maximaal honderd woorden, liever nog beknopter of een aforisme - betreffende uw maatschappelijke positie als letterkundige, in de ruimste zin van de woorden.

Spui uw gal, toon uw tevredenheid, of reageer op een andere manier.

Rond 1 maart 1980 zal de eerste fase van de voorbereiding worden afgesloten, tot die datum blijft uw bijdrage zeer welkom.

Met vriendelijke groeten,
namens de redactiecommissie
Ewald Vanvugt, sekretaris.

13. SOCIALE EN ECONOMISCHE POSITIE VAN DE NEDERLANDSE AUTEUR.

ONDERWERP VAN DE OPENBARE VVL-VERGADERING.

Op zaterdag 10 november jl. heeft de VvL-Vakbond van Schrijvers een openbare vergadering belegd, gewijd aan de huidige sociale en economische positie van de Nederlandse auteur. Als gastsprekers fungeerden de leden van de Tweede Kamer Kosto (PvdA) en Mertens (D'66). Ook het Tweede Kamerlid mevrouw Kappeyne

NC
D3
312-3
D7a
321.1

OVER DE BEREKENING VAN AUTEURSROYALTIES BIJ HET TONEEL

"Excellentie, ik word begapt"

Het is misschien geen toeval dat de auteur van bovenstaande, gevleugelde woorden, Herman Heijermans (Samuel Falckland), deze tekst neerschreef in zijn functie van toneelschrijver. Dat was in 1902, in een tijd dat controle op afdracht van auteursrechten uiterst moeilijk was. Zijn toenmalige verhuizing naar Berlijn had zelfs rechtstreeks te maken met zijn onbehagen over de rechteloosheid van de toneelauteur in het Nederland in de eerste jaren van de 20e eeuw.

Later, jaren later, kwam daar verbetering in en besepte men ook in Nederland, dat een professioneel toneelauteur recht heeft op een professionele beloning, al zou het alleen al zijn om ervoor te zorgen, dat hij ook morgen nog de stukken schrijft die acteurs en regisseurs nodig hebben om hun publiek te blijven boeien.

Dit besef materialiseerde zich in maatstaven die internationaal aan de toneelpraktijk geijkt werden en die er over het algemeen op neer kwamen, dat het aandeel van de toneelauteur in de opbrengsten van de voorstellingen van zijn stuk, gefixeerd werd op 8 à 12% van de bruto-recettes (Engels: "box-office", Frans: "l'assiette").

Het percentage werd vastgesteld in pre-historische, subsidieeloze tijden toen het toneelpubliek nog geheel alleen, via de toegangsprijzen, alle kosten van de voorstelling moest opbrengen, omdat "kunst geen overheidszaak" was.

Het is verre van ons om ook maar te suggereren, dat die situatie - met al z'n negatieve bijkomstigheden als faillissementen aan de lopende band, acteurs met achtmaands-contracten en verder honger en de a-culturele noodzaak tot lach-of-ik-schiet-repertoire - ook maar één voordeel zou hebben t.o.v. de huidige, waarin het toneelpersoneel - artistiek zowel als technisch - optimale sociale bescherming geniet en het repertoire niet alleen door de dictatuur van de kassa bepaald wordt.

Toch was die subsidie-loze situatie voor de auteur gunstiger dan de huidige. Immers, bij een rechtstreekse koppeling van het auteurs-inkomen aan de bruto recette, fluctueert dat inkomen met het succes van het stuk. Wanneer subsidies tussengeschoven worden en deze subsidies worden niet tot de recettes gerekend, sluipt er een vervalsend element in de berekening van het auteurs-inkomen. Dit vervalsend element neemt angstwekkende vormen aan in tijden van grote geldontwaarding, welvaartsstijging voor werknemers en het overheidsverlangen drempelverlagend te werken door bevriezing van schouwburg-toegangs-prijzen.

In feite zijn we direct al bij de kern van het probleem, wanneer we ons afvragen wat de definitie moet zijn van de termen "recette", "box-office" of "assiette".

Als gezegd, ten tijde dat de 10% norm internationaal ontstond, mocht hieronder verstaan worden: het totaal van alle inkomsten die op een voorstelling binnenkomen.

Na 1945 is men er, we moeten aannemen eerder uit onnadenkendheid dan uit boosaardigheid, toe overgegaan de definitie te minimaliseren tot: het totaal van alle inkomsten die via de kassa (of de uitkoopsom) binnenkomen.

Door groeiende subsidies ging de relatie tussen de totale investering in een voorstelling, en het totaal van de inkomsten daaruit, verloren. Een positieve cultuurpolitiek, alsmede een goed sociaal beleid voor de werknemers binnen het toneel, tilde ook niet zwaar meer aan die relatie. Het resultaat van die cultuur-politiek is dan wel dat de overheid met haar garantie voor de sociale zekerheid van de ene beroepsgroep (de acteurs) eenparig versneld de sociale zekerheid van de andere beroepsgroep (de auteurs) ondergraaft. De recente kunstnota van CRM zal zeker mede op deze situatie doelen, wanneer er in geconstateerd wordt dat in de subsidie-politiek de scheppende kunstenaars zijn achtergebleven bij de uitvoerende. Helaas is diezelfde kunstnota weinig uitgesproken, wanneer het om de mogelijkheden gaat, die achterstand snel in te lopen.

In het vorenstaande zijn de toneelsubsidies van hogere en lagere overheden als één geheel beschouwd. Het maakt namelijk voor de berekening van het auteursaandeel weinig uit vanwaar de subsidies afkomstig zijn. Subsidies

van CRM komen bij de gezelschappen en hebben hun prijsdrukkend effect in de eerste plaats op de uitkoopsommen, subsidies van provincies en gemeenten komen vaak bij de schouwburgen terecht en drukken de kassa-opbrengsten. Die subsidies worden vaak ook in sociale zin aangewend om grote groepen (scholieren, studenten, bejaarden, verenigingen) extra kortingen te verlenen. Buiten zijn controle en toestemming, derft de auteur aldus inkomsten, als gevolg van op zichzelf lofwaardige pogingen om de schouwburgdrempel te verlagen. Als enig staatsburger betaalt de auteur dit idealisme dubbel: zowel via zijn belastingafdracht (net als iedereen) als door een korting op zijn inkomen. De parallel met het leenrecht dringt zich hier op.

Het heeft er de schijn van dat deze problematiek zich in mindere mate voordoet bij auteursrecht-berekeningen voor produkties in de zgn. "vrije sektor". Maar dat is nauwelijks méér dan schijn. Want de toegangsprijzen voor de vrije sektor zijn ook onderhevig aan het mechanisme van de drempelverlagende subsidies en het is duidelijk dat de uitkoopsommen die vrije producenten kunnen berekenen, gerelateerd zijn aan die uit het gesubsidieerd toneel, anders zouden die vrije producenten hun voorstellingen "uit de markt prijzen". Het zal mede daarom zijn dat de overheid steeds meer de neiging toont over te gaan tot subsidiëring van ad hoc produkties met een hoge risicofactor (Cyrano, Jan Klaasz). Een extra nadeel schuilt voor de toneel auteur dan ook nog in de culturele opdracht van het gesubsidieerde toneel. Niet de commerciële exploitatie-mogelijkheden van een stuk zijn maatstaf, maar eerder de à la carte bediening van een regio. Stukken worden in relatief korte series gespeeld en worden vaak, ook bij gebleken succes, van de lijst afgevoerd om plaats te maken voor nieuw aanbod. Daardoor verliest de auteur in hoogte en lengte.

Tegen het vorenstaande zou wellicht aangevoerd kunnen worden, dat uitgegaan wordt van de totale subsidies, terwijl met name het gesubsidieerde toneel, als gevolg van de museale functie die tot z'n opdracht behoort, met een zekere regelmaat stukken uit het "publiek domein" speelt, die per definitie vrij van auteursrecht zijn.

Maar enerzijds zijn voor de realisering van deze klassieke stukken literaire vertalers nodig, die hun eigen auteursrecht meebrengen en anderzijds - dat is een geheel andere discussie - valt niet in te zien waarom het "voordeel" dat een auteur langer dan 50 jaar dood is, in materiële zin zou moeten toe-

vallen aan de exploitanten van zijn werk. Meer en meer zien we in het buitenland dan ook het "domain public payant" ontstaan, waarbij de opbrengsten van werk dat vrij is van persoonsgebonden auteursrechten, benut worden t.b.v. sociale taken met betrekking tot schrijvers.

We noemden hier het buitenland. Het probleem van concurrentie vervalsende subsidies stopt uiteraard niet aan onze grenzen, ook al is de toneelsubsidie situatie in Nederland wel een model voor buitenlandse gezelschappen en ook al zijn de theaterprijzen in ons land onvergelijkelijk veel lager dan in toneelcentra als Londen en Parijs.

Nederland mag in veel opzichten vooruitstrevend lijken, op dit punt lopen we helaas nogal achter. In Frankrijk bijvoorbeeld wordt maar een klein aantal theaters door de overheid gesubsidieerd. Maar van elke verleende subsidie maakt de overheid tien procent direct over aan het auteursrechten incassobureau SACD, en gaat de overige 90% naar het gezelschap. In West-Duitsland werkt het auteursrechtenbureau WORT met een overgangsregeling, waarbij de 10% auteursrecht niet berekend wordt over de aan de kassa gevraagde prijzen, maar over een theoretische (en hogere) toegangsprijs, waaruit de voor de auteur negatieve effecten van subsidies zijn weggecalculeerd.

Reeds in 1973 nam het Conseil International des Auteurs Dramatiques (CIAD) een motie aan die tot strekking had dat de auteursroyalty berekend dient te worden over de totale opbrengst van de voorstelling, inclusief de geïnvesteerde subsidies. Met andere woorden, over de reële produktiekosten en niet over de fictieve.

Nederland is op theatergebied een importland. Er zijn tekenen die erop wijzen, dat buitenlandse theateragenten op korte termijn hun contracten zullen wijzigen in die zin, dat de definitie van "gros box office receipts" of "l'assiette" aangescherpt zal worden. Dan zullen Nederlandse gezelschappen de uitvoeringsrechten op buitenlandse stukken alleen nog kunnen verwerven tegen betaling van royalties over de werkelijke exploitatiekosten. Het auteursrechtenbureau SEBA heeft in opdracht van een Amerikaanse toneelagent deze conditie inmiddels reeds moeten stellen voor een belangrijk stuk.

Wanneer deze tendens zich voortzet, en als gezegd is die kans verre van theoretisch, zouden we voor de absurde situatie komen te staan, dat buitenlandse

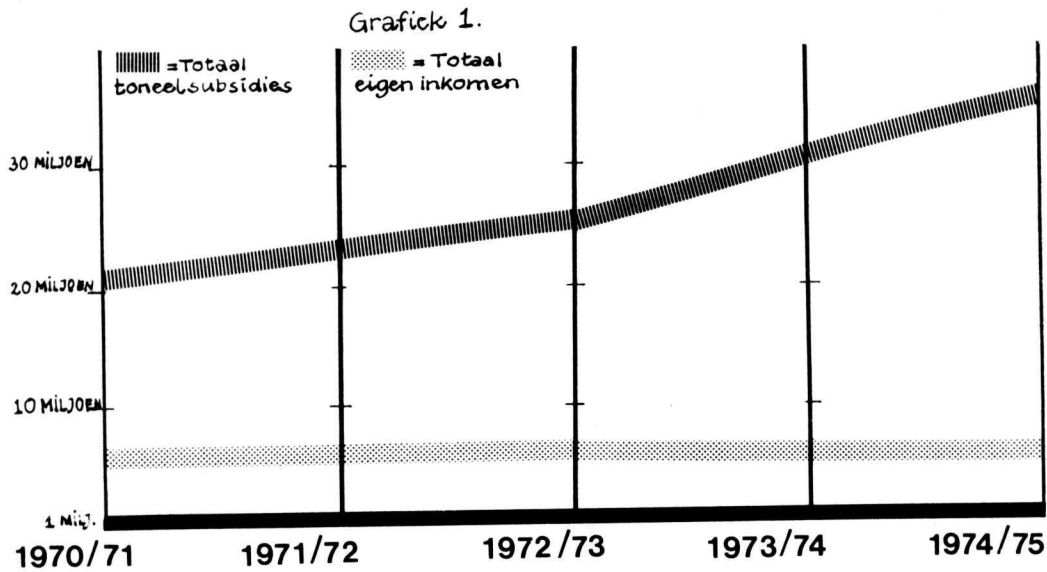
auteurs binnenkort wèl auteurs-aandelen van de Nederlandse subsidies zouden verwerven en Nederlandse niet!

Min of meer terzijde kunnen we ons trouwens nog afvragen of de zwakke positie van de eigen Nederlandse dramaturgie niet mede veroorzaakt is door de steeds slechtere beloningen, die auteurs van werken voor het beroepstoneel kunnen verwachten. Immers, bij de televisie, waar auteurs-honoraria - hoewel verre van ideaal - in elk geval redelijk geïndexeerd zijn, is de laatste jaren wèl een stukje eigen dramaturgie van de grond gekomen. Natuurlijk, daar spelen ook heel andere krachten in mee, maar het materiële aspect valt niet te verwaarlozen, vooral niet voor een beroepsgroep die toch al tot de laagstbetaalden in ons land behoort.

In de volgende grafieken is, met behulp van door het Centraal Bureau voor de Statistiek verstrekt cijfermateriaal, de huidige situatie, inclusief de verslechtering in de laatste vijf jaar, in beeld gebracht.

GRAFIEK I

De bovenste, stijgende lijn, toont het totaal van, aan het beroepstoneel, verstrekte subsidies. (Het vormingstoneel is daarbij buiten beschouwing gelaten.) De onderste lijn toont het totaal aan eigen inkomsten van de gezelschappen. Het is duidelijk dat deze eigen inkomsten op geen enkele wijze de geldontwaardiging van de laatste jaren gevolgd hebben. Het auteursrecht wordt uitsluitend over de onderste lijn berekend. Was de auteursachterstand in 1970 al ruim twee miljoen gulden in één jaar (ontvangen auteursrecht globaal 10% van 5,5 miljoen in plaats van 10% van 5,5 + 21 miljoen) in vijf jaar tijd (vier toneel-seizoenen) liep deze achterstand in afdracht op tot bijna vier miljoen over één jaar. In totaal werd in de jaren 1970/75 ca. veertien miljoen gulden minder aan auteursrechten uitgekeerd, dan bij juiste toepassing van de definitie "box office" het geval zou zijn geweest. (2.900.000,= in plaats van 16.900.000,=).

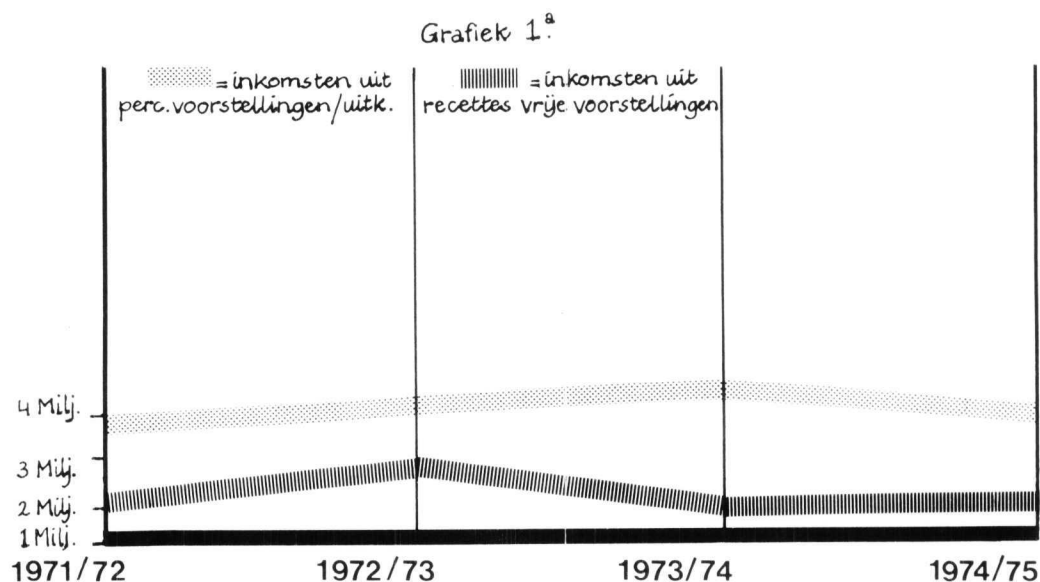

GRAFIEK I A

De onderste lijn uit grafiek I is hier nader uitgesplitst. De eigen inkomsten van de gezelschappen zijn verdeeld in opbrengsten uit recettes en inkomsten uit uitkopen en partage-voorstellingen. We zien daarbij dat de gemiddelde uitkoopsommen vier seizoenen lang geen verhoging hebben ondergaan. De zakelijke leiders van de gesubsidieerde gezelschappen behoeven immers nauwelijks een inflatie-correctie op hun uitkoopsommen toe te passen, daar de gehele kostenstijging door geldontwaarding en welstandsverbetering op de loonsom, in de subsidies wordt opgevangen.

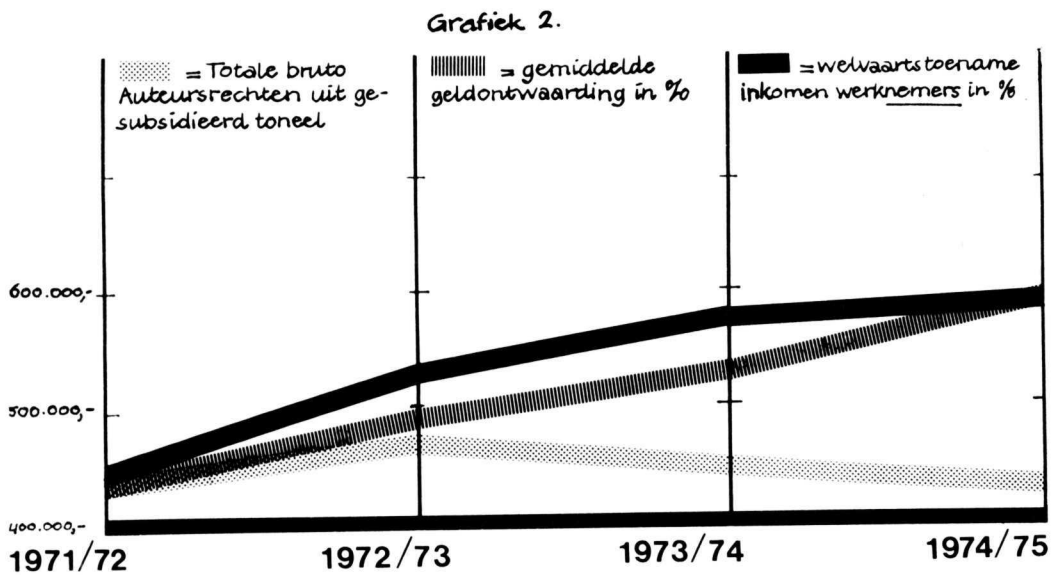
Dat die zakelijke leiders daar in geval van "nood" best toe in staat zijn, blijkt uit grafiek I. Juist daar waar (1972/73) de subsidielijn een lichte "deuk" vertoont, wordt deze ogenblikkelijk opgevangen door een "bobbel" in de eigen inkomsten-lijn. Maar bij voortschrijdende garanties van de overheid in latere jaren, zakt de lijn van de eigen inkomsten direct weer naar lineaire sferen terug.

Bij de inkomsten aan de kassa zien we in 1973/74 zelfs een lichte achteruitgang in elke geval blijkt uit deze grafiek dat de theaterprijzen in de afgelopen jaren niet met de geldontwaarding meegestegen zijn. De publieke belangstelling vertoonde in deze jaren geen fluktuaties van betekenis, zodat de iets dalende opbrengsten daaruit niet te verklaren zijn. De daling werd veroorzaakt door de invloed van gemeentelijke subsidies aan schouwburgen.

GRAFIEK II

Het totaal aan bruto uitgekeerde auteursrechten is hier uitgezet in de onderste lijn. Dat is dus het totale inkomen van alle toneelauteurs (buiten- en binnenlandse) tesamen. De middelste lijn geeft de inflatie over dezelfde periode aan, de bovenste geeft de welvaartstoename van de gemiddelde Nederlandse werknemer aan (dat is dus het stukje reële inkomensverbetering in de periodieke loonsverhogingen en de aanpassingen van de CAO's). Dat betekent per 1975 een achterstand van de toneelauteur op zijn beter bedeelde collega's, als bijvoorbeeld de acteurs, van 73,5% in de loonontwikkeling.

GRAFIEK III

Hier wordt de achterstand op andere wijze in percentages uitgedrukt. De inkomsten van de toneelauteur worden vergeleken met het "fictieve" inkomen, dat hij alleen dan gekregen zou hebben, wanneer met ingang van het seizoen 1971/72 zijn uitkeringen op de juiste wijze berekend zouden zijn. Daaruit blijkt (het verschil tussen onderste en middelste lijn), dat de toneelauteur t.o.v. dat, helaas fictieve, inkomen een achterstand van 93,75% heeft opgelopen!

